

**Имомлари иттифоқ қилган ҳадислар / Олти саҳиҳ имомлари
иттифоқ қилган ҳадислар / 398-ҳадис**

398 - عَنْ سَعْدٍ: أَنَّهُ تَزَلَّتْ فِيهِ آيَاتٌ مِنَ الْقُرْآنِ قَالَ: حَلَفْتُ أُمُّ سَعْدٍ أَنْ لَا تُكَلِّمَهُ أَبَدًا حَتَّى
يَكْفُرَ بِدِينِهِ، وَلَا تَأْكُلَ وَلَا تَشْرَبَ، قَالَتْ: زَعَمْتَ أَنَّ اللَّهَ وَصَّاكَ بِوَالِدَيْكَ، وَأَنَا أُمُّكَ، وَأَنَا أَمْرُكَ
بِهَذَا. قَالَ: مَكَّنْتُ ثَلَاثًا حَتَّى غُشِيَ عَلَيْهَا مِنَ الْجُهْدِ، فَقَامَ ابْنُ هَا يُقَالُ لَهُ: عُمَارَةٌ، فَسَقَاهَا،
فَجَعَلَتْ تَدْعُو عَلَى سَعْدٍ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي الْقُرْآنِ هَذِهِ الْآيَةَ: {وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا
وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي}، وَفِيهَا: {وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا}.

قَالَ: وَأَصَابَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِيمَةً عَظِيمَةً، فَإِذَا فِيهَا سَيْفٌ فَأَخَذَتْهُ، فَأَتَيْتُ بِهِ
الرَّسُولَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقُلْتُ: تَقْلِنِي هَذَا السَّيْفَ، فَأَنَا مَنْ قَدْ عَلِمْتَ حَالَهُ، فَقَالَ: «رُدُّهُ مِنْ
حَيْثُ أَخَذْتَهُ» فَاِنْطَلَقْتُ، حَتَّى إِذَا أَرَدْتُ أَنْ أَلْقِيَهُ فِي الْقَبْضِ لِأَمْتِي نَفْسِي، فَرَجَعْتُ إِلَيْهِ، فَقُلْتُ:
أَعْطِينِيهِ، قَالَ: فَشَدَّ لِي صَوْتَهُ «رُدُّهُ مِنْ حَيْثُ أَخَذْتَهُ» قَالَ: فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: {يَسْأَلُونَكَ عَنِ
الْأَنْعَالِ}.

قَالَ: وَمَرِضْتُ فَأَرْسَلْتُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَتَانِي، فَقُلْتُ: دَعْنِي أَقْسِمُ مَا لِي حَيْثُ شِئْتُ،
قَالَ: فَأَبَى، قُلْتُ: فَالْتَّصِفْ، قَالَ: فَأَبَى، قُلْتُ: فَالْتُّلْتُ، قَالَ فَسَكَتَ، فَكَانَ، بَعْدَ الثُّلُثِ جَائِرًا.
قَالَ: وَأَتَيْتُ عَلَى تَفَرٍّ مِنَ الْأَنْصَارِ وَالْمُهَاجِرِينَ، فَقَالُوا: تَعَالَ نُطْعِمَكَ وَنَسْقِكَ خَمْرًا، وَذَلِكَ قَبْلَ أَنْ
تُحَرَّمَ الْخَمْرُ، قَالَ: فَأَتَيْتُهُمْ فِي حَشٍّ - وَالْحَشُّ الْبُسْتَانُ - فَإِذَا رَأْسُ جَزُورٍ مَشْوِيٍّ عِنْدَهُمْ، وَزُقٌّ مِنْ
خَمْرٍ، قَالَ: فَأَكَلْتُ وَشَرِبْتُ مَعَهُمْ، قَالَ: فَكَرَّثُ الْأَنْصَارَ وَالْمُهَاجِرِينَ عِنْدَهُمْ، فَقُلْتُ: الْمُهَاجِرُونَ
حَيْرٌ مِنَ الْأَنْصَارِ، قَالَ: فَأَخَذَ رَجُلٌ أَحَدَ لِحْيِي الرَّأْسِ فَضَرَبَنِي بِهِ، فَجَرَحَ بَأَنْفِي فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ

صلى الله عليه وسلم، فَأَخْبَرْتُهُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِيَّ - يَعْنِي نَفْسَهُ - شَأْنَ الْحُمْرِ: {إِنَّمَا الْحُمْرُ
وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ}.

[خ 56، م 1748، ت 975، س 3626، د 2740، ج 2708].

Саъддан ривоят қилинади:

«Қуръонда у киши (отам Саъд) ҳақида бир неча оятлар нозил бўлган. Саъднинг онаси у динидан қайтмагунича унга гапирмасликка ва еб-ичмасликка қасам ичган экан. У: «Аллоҳ сенга ота-онангга итоат қилишни буюрганини иддао қиласан, мен онангман, мен сенга шуни буюряпман», деган экан ва уч кун шу аҳволда туриб, сўнг қийналганидан ҳушидан кетиб йиқилган экан. Умора деган ўғли бориб, унга сув берибди. У эса Саъдни дуоибад қила бошлабди. Шунда Аллоҳ азза ва жалла Қуръондаги **«...инсонга ота-онасига яхшилик қилишни амр қилдик. Агар улар сени ўзинг билмаган нарсани Менга ширк келтиришга мажбурлашса...»**[1] деган оятни ва **«...дунёда эса улар билан маъруф-ла яшагин»**[2] оятини нозил қилган экан.

(Бир жангда) Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам кўп ўлжа қўлга киритдилар. (Қарасам) уларнинг орасида қилич ҳам бор экан. Уни олдим-да, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига олиб бориб, «Мана бу қилични менга ўлжа қилиб беринг. Аҳволимни яхши биласиз-ку», дедим. У зот: **«Уни олган жойингга қайтариб қўй»**, дедилар. Мен бориб, уни ўлжалар тўпланадиган ерга ташламоқчи эдим, кўнглим бўлмади. Қайтиб бориб, у зотга «Уни менга беринг», дедим. У зот менга овозларини сал кўтариб, **«Уни олган жойингга қайтариб қўй!»** дедилар. Шунда Аллоҳ азза ва жалла **«Сендан ўлжалар ҳақида сўрайдилар»**[3] оятини нозил қилди.

(Бир сафар) касал бўлиб қолиб, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга одам юбордим. У зот мени кўргани келдилар. У зотга: «Менга изн беринг, бор мол-мулкимни хоҳлаганимча тақсимлаб юборай», дедим. У зот бунни рад қилдилар. «Ярмини-чи?» дедим. У зот яна рад қилдилар. Мен: «Учдан бирини-чи?» деган эдим, сукут қилдилар. Шундан сўнг учдан бири(ни васият қилиш) жоиз бўлди».

(Бир куни) бир гуруҳ ансор ва муҳожирларнинг олдига келсам, «Кел, сенга таом берамиз, хамр қуйиб берамиз», дейишди. Бу хамр ҳаром қилинишидан олдин бўлган эди. Уларнинг олдларига бордим. Борсам, улар боғда экан. Олдларида пиширилган туя калласи ва бир меш хамр бор экан. Улар билан

бирга еб-ичдим. Ансор ва муҳожирлар ҳақида гапириб, «Муҳожирлар ансорлардан яхши», дедим. Шу пайт бир киши (туянинг) калласидаги жағ суягидан бирини олиб, у билан уриб, бурнимни яралади. Келиб, Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга бу ҳақда айтдим. Ўшанда Аллоҳ азза ва жалла мен туфайли ҳамр тўғрисида «**Хамр, қимор, бутлар ва (фол очар) чўплар ифлосдир, шайтоннинг ишидир**»[4] оятини нозил қилди».

Имом Бухорий, Муслим, Термизий, Насаий, Абу Довуд ва Ибн Можжа ривоят қилишган.

[1] Анкабут сураси, 8-оят

[2] Луқмон сураси, 15-оят

[3] Анфол сураси, 1-оят

[4] Моида сураси, 90-оят

Манба: hadis.islom.uz

